

Sihastrul și umbra

Mateiu Ion Caragiale

Minunea Sfântului Grigore Papa
De furia furtunii au nu te temi, străine
Cu searbăd chip, ce singur, prin ceață, treci gemând,
De te vei pierde-n codri amar va fi de tine,
Nu vezi cum fierb nori negri la zare fulgerând?
Ascultă vântul rece în apriga-i mânie
Ce sumbru vaier smulge stejarilor trufași,
Stă gata să pornească năprasnica urgie
Cerească, și mai pregeți? - oprește ai tăi pași!
Chiar pasărea de noapte ce-a cobe-n selbă țipă
La cuibu-i se întoarce în turnul părăsit
Să-și oploșească puii și, tremurând, în pripă,
Tot ce e viu s-ascunde de spaimă năpădit.
Hai, dar, în sihăstria din vechile ruine
De te adăpostește și tu, rămâi la mine.

- Nu, nu pot, îmi răspunse cernitul călător,
De buna ta primire sorțit sunt să n-am parte,
Pleca-voi înainte, în noapte, sunt dator
Să merg fără-ncetare și fără țel, departe,
Și nu știi de odihnă ce sete mi-e, ce dor...
- Rămâi, și locuința-mi tu ia-o drept a ta,
Ca și cum tu stăpânul ai fi, iar eu străinul,
Găsi-vom înăuntru cu ce ne ospăta,
Vom împărți frățește azima, mierea, vinul,
Apoi la vatra caldă, pândi-vom blânda clipă,
Când Somnul, fiu al Trudei, trecând și pe la noi,
Ne va atinge geana, cu molcoma-i aripă,
Și-nfiorați de vise, dormi-vom amândoi,
În vreme ce afară, în bezna fulgerată
Va chinui pădurea furtuna-nverșunată.
- Nu, suspinând îmi zise ciudatul călător,
Prin negură-nainte, porni-voi... sunt dator!

Mișcat de graiu-i dulce, sunând abia, sfios
Eu îl privii mai bine. O nobilă tristețe
Adânc întipărită pe chipu-i mult duios,
Îi adumbrea de farmec semeața frumusețe.
Privirea sa cea neagră în taina-i oglindită,
Purta sfâșietoare o jale nesfârșită.

Urmai a-i spune totuși: Nu stăruiesc, străine,
Dar nu pot nici pricepe de ce oare-nfruntând

Primejdia furtunii sălbatice, haine,
Tu fără țel în noapte mergi singur lăcrămând,
Ce poate să te-ndemne, ce poate să te-mbie
A rătăci prin beznă sub crunta vigelie?

- Vai, îmi răspunse dânsul, așa sunt osândit
A-mi ispăși păcatul, altmintreli nu pot face,
Mă leagă pe vecie un vechi blestem cumplit,
Odihnă să nu aflu, nici liniște, nici pace,
În mantă mohorâtă de tainic călător
Prin oarba-ntunecime un blând rătăcitor.
Nu sunt om viu, ci umbră, aievea-ntruchipată
În boiul ce pe lume avut-am altădată,
Când paloșul și cuca domnească am purtat;
Dar patima mă-mpinse la grea nelegiuire...

.....

De-atunci trecut-au veacuri și tot n-am fost iertat.
Eu ziua dorm, în raclă, în arsa mănăstire,
Sub lespede pe care-mi stă numele săpat,
Și mă deștept cu groază ca iar să plec plângând,
Când lin s-așterne noaptea din slavă pogorând.1905